

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Forretningsfører Sparekasseb. Ridder
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Avertissementsprisen er pr. Petitlinie
for Inserater paa Forsiden 15 Øre.
Almindelige Annonceer 1. Gang 10 Øre
etterfølgende Gange 5 Øre.

Nr. 160

Fredag den 27. Oktober 1916

4de Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

trykkes i et Antal af mindst 1600 Exempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
Sandvig, Olsker, Rutsker, Rø og Klemensker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der
for bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

oplæger gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvaarlig.

Billeder fra Østerby.

Fortælling
af Kai M. Wool.

Fredagen den 7. Oktober.

Oh, du min allerførste lille Dagbog, glemte jeg dig ikke i Gaar, og det til Trods for, at jeg har saa meget at betro dig: Han er kommet. Du, — ja, han er, og du kan ikke tænke dig, hvilket prægtigt Menneske! — Jeg havde altid troet, at Jurister var saadane nogle knasørre Personer, der kun interesserede sig for exakte Videnskaber, (hvilket i Parantes bemærkes — selvfølgelig er forfærdeligt dumt troet af mig) og saa er han en Mand med Sans for Kunst; aah, du lille Dagbog, til dine hvide Blade kan jeg i min Ensomhed betro mig: — han er meget indtagende, — maaske lidt af en Charmeur, men alligevel saa tilforladelig. Og saa er han Digter! — Han har udgivet en Digtsamling, der ganske vist ikke gjorde Lykke, og en Fortælling: „Alt det har jeg givet dig!“ — og jeg skal faa Lov at læse den, siger han.

Men han er vist ikke lykkelig! Mon det er hende, han skulde giftes med, han tænker paa? — Aah, det maa være stort at kunne gøre den Mand lykkelig!

— Tys, tys, lille Dagbog, — tys, tys!

I Overmorgen skal vi to — han og jeg — (haa-haa-el) op til Præstens til Selskab.

— Han og Præsten skal være saa gode Venner, sagde Fru Wilde den anden Dag, og han sagde selv i Aften, at Pastor Wagns Skæbne lignede hans; hvorledes, mon Pastorens Skæbne da er? — ikke god, sikkert: han saa ikke glad ud, da han sagde det. — Næh, der er noget med den Præst.

Og ved du hvad, lille Dagbog, jeg har været rigtig doven i Dag: ikke rørt en Pensel, men passiareet med Fruen og ham hele Dagen. Vi havde det nu hyggeligt. Jeg tror, han er glad for at være hjemme. Gud ved, hvor længe han bliver? — Og saa har jeg faaet Brev fra Mor! Lille søde Mor, hvor er du kærlig og god! — og fra Mini: hun har været i det kongelige med Steine, — den dumme Abekat, — at hun gider!

— Jeg havde lyst til at spille min dejlige Andante, men det er sent, og jeg vil derved vække Husets øvrige Beboere.

— Klap, lille Bog! Godnat!

Søndagen den 9. Oktober.

Han er dog en velsignet Mand, Præsten, saa venlig og hyggelig som faa — og saa ungdommelig. — Ja,

næsten mere ungdommelig end Hr. Wilde.

Men Fruen lider jeg ikke, — hun har et ondt Blik; men de lever vist godt sammen.

Hr. Wilde var meget stille hele Aftenen. — Jeg havde ham til Bords. Præstens Tale var god: han talte for Hjemmets Hygge, for Kvindernes Evne til at gøre Hjemmet hyggeligt. Hr. Wilde sad mørk og tilsyneladende ufølsom, — næsten bitter under Talen, der virkelig var nydelig.

— Og som han saa paa Præsten, da han var færdig! Præsten blev helt bleg og drak et stort Glas Maderia — meget hurtigt, og — ja, det er underligt, men jeg har paa Fornemmelsen, at han nødig vilde se over paa Hr. Wilde.

Efter Bordet talte de længe sammen inde i Studereværelset, og Præsten var meget tavs Resten af Aftenen.

Skolelærer Hejneman lugtede af Kostald, men var meget underholdende. — Hans Kone mindre.

Dyr læge Smidt spillede med Proprietær Højklint, Godsforvalteren og Mølleren. Denne sidste er en regulær Bonde, men en Type!

Aftenen forløb vellykket, tilsyneladende. Det er første Gang jeg har været i Selskab paa Landet.

Hr. Wilde og jeg blev instændig bedt om „snart at kikke op.“

— — —
Paa Hjemturen var Hr. Wilde meget tavs. Da han sagde Godnat undskyldte han sig og beholdt min Haand temmelig længe!

— Jeg er vist forelsket — i ham.

Tys, tys, tys!

Og saa har jeg skrevet til min gamle Lærer og til Mimmi og fortalt dem, at jeg er rigtig doven.

I Morgen skal vi ud ved det gamle Tingsted. — Hu, hvor Regnen pisker paa Ruderne!

Og nu er Midnatstimen inde.

Mandagen den 10. Oktober.

Har faaet et langt Brev fra Mor; hun skriver, at Tante Hanne er syg og vist ikke kan leve. Det er Synd for Augusta.

Og saa var vi ude ved det gamle Tingsted. Der er ganske vidunderlig dejligt, især paa denne Aarstid:

Det er en aaben Plads midt inde i Skoven; og Solens Straaler faldt gennem de afløvede Grene og forgyldte det gul-brune Løv. Og saa det Væld af Stammer, der lukker Udsigten. Det er, som ser man frem mod noget hermetisk tillukket, noget uigennemtrængeligt, noget, der lokker og drager, men som dog minder om Haabløshed.

Jeg synes altid, at Haabløsheden bor mellem Skovens Væld af Stammer.

Men der var smukt, og jeg vil male „det gamle Tingsted“ — og jeg vil faa noget ud af det Parti, for man kan faa noget ud af det.

Hr. Wilde er meget konversabel baade paa Ud- og Hjemturen. Han er et meget behagelig Menneske, med en indpræget fin og følsom Tankemaade, et stemningsfuldt Gemyt.

Men han er ikke lykkelig.

Og nu er det Mandag Aften! Hvor Dagene gaar, og hvor er det rare Mennesker, jeg er iblandt!

Der slaar en tindrende Stjerne derude i Øst, det er min Stjerne, sagde Hr. Wilde i Aften. Det er Venus!

— — —

Der var gaaet en Uge efter Fedtjas Hjemkomst. Han havde vist Frøken Chateau Omegnen, havde foreslaaet hende at male det og det

Parti. Sammen havde de diskuteret Kunst og sammen rydt Naturen i hele dens Efteraarspragt.

Den Stemning, der hviler over Skoven, naar Bladene er borte, og de nøgne Grene strækker sig — ligesom bedende mod Himlen, det Gus af Kulde, der som et stort vaandende Suk gik gennem Skoven, havde de fornemmet; de havde staaet oppe paa Bakken, havde sammen set ud over Fjorden, havde set Solen bryde gennem Taagerne og set den forgyldte Landet histovre bag Skoven. De havde lyttet til Kragerens skarpe skrallende Skrig der inde i Granerne, havde hørt deres susende Vingeslag over Trækronerne. Og de havde jagt Solsortens flakkende Færd mellem Smaakrattet, havde staaet stille og set paa Musvittens urolige Leden. Og de havde set ud over den frose Pløjemark, havde følt den Kulde, der havde gjort Plovfuren skarp, der havde støbt Hestehovenes Spor, lagt Is paa Mergelgraven og dannet et Krystal omkring Siv og Tuer.

Som de Naturskikere, de var, havde de følt sig belaget af Naturens mindste, og de var blevet stille, mens de vandrede under Trækronerne: — de havde lyttet til de nøgne Grenes monotone Susen, lyttet til Bækkens Klukken under det tynde Islag; og altid forstod de hinanden, forstod, at Ord vilde virke banalt.

Og derfor tav de begge.

Tre Digtere.

Et Literaturbillede af
Christian Jørgensen.

I December 1914 blev jeg opfordret til at holde et Foredrag i Rønne Statsskole og jeg valgte da at tale om Viggo Stuckenberg, Johannes Jørgensen og Sophus Claussen. Foredraget er med faa Ændringer den følgende Afhandling.

Jeg havde mine Grunde til at fremdrage netop disse tre Skikkelser af vor Tids store Digterhær. For det første søgte de netop samme Vej og nævnes af den Grund altid sammen. For det andet er de saa dejligt forskellige og besidder hver sit Domæn indenfor vor Literatur. Og sidst men ikke mindst: disse tre har netop for mig som for de fleste unge været netop de, vi satte højest og levede sammen med, og de fortjener at kendes og elskes af dansk Ungdom.

Stuckenberg og Johannes Jørgensen er allerede Klasikere, og Sophus Claussen er, skønt han er ung og Ungdom sjældent er velset, godt paa Vej til at blive det. Alligevel er de ret ukendte i de brede Lag, og naar jeg nu offentliggør mit Foredrag vil Emnet være nyt for mange Læsere. Mit Maab er da, at denne Afhandling maa virke som en Præsentation, saa Læserne, naar de — forhaabentlig snart — aabner et Værk af en af disse tre maa kunne sige: „Ham kender vi!“ og tage godt imod ham med Velvilje og aabent Hjerte som imod en god Bekendt.

København i September 1916.
Christian Jørgensen.

I.

Det store Gennembrud var forbi.

Det havde i Halvfjerserne skabt en Skare unge, der med frejdigt Mod og lyst Livssyn tog Tidens Friheds-ideer op. De dannede den venstre Fløj i Literaturen og gik Haand i Haand med den demokratiske Retning i Politikken.

Men de, der ventede en hurtig og afgørende Sejr for Demokratiet, blev skuffede. Den estrupske Regerings Urokelighed. Gennembrudet havde gennemsyret Danmarks Ungdom med Fordomsfrihed i Tanken og bibragt den et naturvidenskabeligt Livssyn. Men Gennembruds-mændenes Tro paa Sejr døde under Firsernes Kampe og forvandlede til en Tvivl paa alt, og i Stedet for Gennembruddets Kraft traadte en skarp Opfattelsesevne og en nervøs Sensibilitet, som vi finder den hos Herman Bang.

Saa meldte sig i Slutningen af Firserne en Paavirkning fra de unge Franskmand og fra deres Forbilleder, især Charles Bandelaire og Paul Verlaine. Man vendte sig mod det dunkle og mystiske i den menneskelige Sjæl. Deres Retning, den saakaldte Symbolisme fremkaldte et Skælnhad, en Trods mod Tilværelsen — og paa den anden Side en Længsel mod Idyllen, en Stemning af Hjemmve.

Det var efter Gennembrudsbølgen Hendøen, at Viggo Stuckenberg, Johannes Jørgensen og Sophus Claussen traadte ind i Livet. Det var som Studenter, at de lærte hinanden at kende, og de var alle tre paavirkede af Holger Drachmann og I. P. Jacobsen. Nydelsens Evangelium fandt i dem tre unge Præster og som Bærere af det traadte de ind i Literaturen. Men forskellige i Naturel som de var, gik du hver sin Vej — og som tre skarpt adskilte Skikkelser staar de i dansk Literatur.

II.

Viggo Stuckenberg er født 1863 ved Vridsløselille, hvor hans Fader var Lærer. Den største Betydning for Stuckenbergs Barndom har hans Moder haft; det er fra hende han har faaet »en Drømmers aldrig vegne Hang til larmløs, ensom Leven« som han saa stille udtrykker sig i Digtet „Min Moder“.

Hans Fader var derimod stærk og stejl Karakter, trodsig, faamælt og indesluttet. Paa Bunden af Viggo Stuckenbergs eget senderrevne Sind stod Kampen da ogsaa mellem Ydillen, det blide og stilfærdige, og en mandig, ukuelig Trods mod Skæbnens Urokelighed.

I 1884 blev han Student og kom til Hovedstaden, hvor han traf sammen med Johannes Jørgensen og Sophus Claussen, med hvem han, som før nævnt indgik Venskab.

I 1886 forelaa hans første Arbejde, „Digte“. Meget betydelig er denne Bog vel ikke. Den indeholder en Del friske Naturskildringer og Kærlighedsdigte og desuden en Række satiriske og polemiske Poesier.

I Naturskildringen priser han Efteraaret som den store Spotter af „Somrens falske, hede Glød“ —.

„knug mig til dit Bryst, hvor intet Hjerte feberhidset slaar og gøgler Ord, der først til Himlen gaar og strander saa paa Løgnens brede Kyst.“

I de faldende Snefnug ser han „pjuskede Slumper af alle de blodtunge Drømme Sommeren klækkede ud, livløse, blegnende Rester af alle de Drømme der søgte forgæves Himlens reffærdige Gud.“

En bitter Tvivl paa alt det lyse i Livet gaar igennem disse Digte og giver sig endnu dybere Udtryk i Digtet „Maj“:

„Anemoner og Solskin og Knopper og Fugle som synger omkap og kvadrer den selvsamme Vise de sidste Efteraar slap;

Bøge som pjankede vifter med blinkende, lysegrønt Løv, som ikke kender til Rifter og ikke det mindste til Støv,

stakkels enfoldige Væsner som endnu paa Solskinnet tror og ligegyldige glemmer Efteraaret ifjor;

den kølige Susen foroven lader letsindigt de gaa, — ikke en eneste hører Vinterens: Paa Gensyn, i smaal

Foraaret praler i Skoven og Skoven daares igen. — Der stryger en skrigende Krage tungt over Skovbunden hen.“

Tidsdigtene skildrer Folkestemningen efter Slotsbranden. Et af Digtene, »Slotsbrand« slutter sig til selve denne Begivenhed:

„Blæsten skrev Salmen og Flammerne sang, pragtfulde Glimt sig i Stroferne svang Emnet var stort, det var stillet som Tolk

for Sukket, der klang fra et samlet Folk.

Rundt omkring Baaren stod

Gæsterne tæt, lèt havde ingen, en Del havde grædt; de stod der til Ilden med spottende Grin

lagde sig træt i den røde Ruin.

Fest blev der holdt, en Begravelsesfest, Landet var Værten og Folket var

Gæst, fuldtallig mødte det, Gildet var flot, thi Ilden var Præst og Liget et Slot.“

I andre Digte skildrer han Tilstanden i det Land, „hvor der er brændt mer end Alverdens Stotte: et Sprog, et samlet Folk, et Flag, et Land.“

Samtidig forkynnder han sin Tro: „jeg tror paa en Frelser som aldrig var Gæst i Grav eller Himmel, en Frelser som bedst har Plads ved en Grovsmedessee.“

I Slutningsdigtet „Mefisto“ henvender han sig til Mifisto:

„send over Verden dit tavse dit tusindaars Had som en flagrende Ørn med brændende Vinger, der drypper Ildryp paa Jorden, mens Skyerne sejler som blussende Laser

og Stjernerne vokser til Sole,
der flammer paa Himlen og tænder
Himlen i Brand!"
(Fortsættes).

Den gale Kaptajn.

—102—

Han var en Dag dukket op i den lille, afslides vestjydske By, uden at nogen rigtig vidste, hvorfra han kom. I hvert Fald ikke til at begynde med. Han boede i et lille, ensomt Hus et Stykke udenfor de sidste Udløberhuse, lavede selv sin Mad, viste sig sjældent noget Steds, og gjorde aldrig en Kat Fortrød.

Han var en spinkel, graahaaret Mand af ret ubestemmelig Alder, med noget underligt flakkende i Blikket, og nogle hastige, krammende Bevægelser med de smaa Hænder. Børn gik forbi hans Hus med ilsomme, ængstelige Skridt. Han havde en af de første Dage, han boede i Byen, tiltalt en lille, troskyldig Dreng, strøget ham over Haaret og kysset ham heftigt, næsten vildt, paa Kind og Pande.

Drengen var blevet bange og havde skreget op, og i de følgende Tider formanede den lille Bys Mødre altid deres Smaabørn til ikke at komme den gale Kaptajn nær.

Man forstod ikke den Gang, hvad denne hans varme Heftighed overfor Smaabørn betød, men man lærte det siden og tilgav ham ganske.

Det sivede nemlig efterhaanden ud mellem Folk, hvad den ensomme og besynderlige Mand var, og hvad det var for en Skæbne, der havde jaget ham over til den lille By, hvor han aldrig vilde se nogen hos sig, og hvor hans Tilværelse gled bort i Afsideshedens graa og faste Skygger.

Han havde en Gang for mange Aar siden mistet sit eneste Barn, en lille fire-Aars Dreng, der havde kostet Moderen Livet. Drengen var kommet uheldigt af Dage. Kaptajnen havde en Aftenstund forladt ham bare en halv Time. Men det havde været nok. En Natlampe var blevet vællet. Der var gaaet Ild i Drengens Seng, og da Kaptajnen kom hjem, var Drengen kvalt.

Saadan fortalte man kort og godt hans Historie, og man vidste at føje til, at den Aftenstund havde taget hans Forstand. Han flakkede en Tid hvileløs omkring, baade herhjemme og i Udlandet, og slog sig saa tilsidst ned i den lille By med den Sorg og den Salvanklage, der aldrig forlod ham.

Op nu forstod man ogsaa, hvorfor han havde været saa heftig varm overfor en af Byens Smaadrenge, strøget ham over Haaret og kysset ham paa Kind og Pande.

Han mindedes vel sin egen fire-Aars Purk.

Aarene gik. Den gale Kaptajn boede stadig i Byen og var stadig den samme ensomme, tavse Mand. Omkring hans lille Hus groede der et Par Arbejderkaserner op. Men det var ham ligegyldigt, lod det til. Han blev, hvor han var. Det eneste, man lagde Mærke til af nyt var, at han nu kunde sidde i timevis ved sit Vindue og se paa Børnernes Leg udenfor paa Vejen. Han sad urolig, stirrende. Men hans Ansigt var som en stivnet Maske, mens han saa til. Der kom aldrig saa meget som Skæret af et Smil hen over hans Træk.

Saa udbød der en Nat Ildløs i en af Arbejderkasernerne. Byens Folk smilede sammen. Der blev raabt, og der blev skreget og hvinet af urolige Kvinder og forskræmte Børn. Ilden var opstaaet i en tom Lejlighed — den var paasat, blev der siden sagt — og inden Folk fik rigtig Rede paa det altsammen, var Huset et Flammehav og Beboerne

slap med Nød og næppe ud gennem Røgen og de ædende Flammer.

Den gale Kaptajn stod lidt tilbage i en Have og saa til. Hans Øjne skinnede saa underligt vilde, og hans Hænder krammede sig hele Tiden sammen som omkring noget, han knuste mellem Fingrene.

Saa blev der raabt af en skræklagen Mor, at hendes lille Dreng ikke var kommet ud, og lidt efter efter saa man hans stirrende Ansigt oppe i et Kvistvindue. Han skreg, saa det rev i alles Sind. Kvinder jamrede. Mænd raabte. Det saa ud til at være Døden for den lille.

Pludselig sprang saa Kaptajnen ind i Menneskestimlen. Han huggede haardt til dem, der stod ham i Vejen. Der var et Par, der tumlede under Hugget. En Kvinde blev rendt om. Et Par Børn blev sparket, saa de skreg ved det.

Et Øjeblik efter saa man den gale Kaptajn forsvinde ind i det brændende Hus. Der blev raabt efter ham, at det var Dødens Værk. Han vendte sig om i Døren og smilede. Det var et Smil, der lo haanligt af dem allesammen og af alle Raabene.

Man trængte sig saa tæt ind mod det brændende Hus, som man kunde. Man stirrede. Mænd mumlede og raabte videre. Kvinder skreg som i Barnsnød. Det sang og suste i Flammehavet, mens Vinduer sprængtes med klirrende Smæld.

Man saa lidt efter to Arme gribe Drengen, der hang ved Kvistvinduet Karm, og mens alles Øjne stirrede mod Døren, kom Kaptajnen til Syne. Drengen havde han svøbt ind i sin Jakke. Hans Tøj stod i Flammer.

Han havde Drengen presset ind mod sit Bryst og dækkede for ham med Armene.

Der var tyve Hænder, som greb efter Drengen, da han var udenfor Døren. En Mumlen gled over i lykkelige Raab, og man trængtes som en Mur omkring Kaptajnen, der laa paa Jorden med Ansigtet boret ned mod Gruset. Der stod en Lugtomkring ham, som af brændt Kød. Hans Legeme krympede sig en Gang imellem sammen i skælvende Trækninger, men ikke en Lyd kom over hans Læber.

Han blev i Hast bragt til Sygehuset. Folk fulgte efter, underligt tavse. Kun en Gang imellem hørte man en stille Hvissen, eller et bristende Hulk.

Han blev lagt paa Operationsbordet og Klæderne flaaet af ham. Hans Krop var Saar og Blærer overalt. Det var Døden, saa sikkert som noget. Han var ved Bevidsthed, men klagede sig ikke.

Hans Øjne var knebet fast til og han laa ubevægelig hen. Kun Hænderne krammede stadig som krammede de noget itu.

Saa slog han pludselig Øjnene op. De var store, klare og milde. Det lyste over hans Ansigt som af et forklaret Smil.

Han saa op paa Lægen, der stod ved hans Side, og det saa ud, som spurgte han om noget.

Lægen forstod ham.

— Ja, sagde han, den lille Dreng er frelst.

Saa smilede den gale Kaptajn igen. Lykkeligt, salig-mildt, og, mens hans Hoved sank om paa Siden, sagde han højt og slækt:

— Ikke sandt, min egen lille Dreng . . . Ikke sandt, min egen, lille Dreng . . . Nu har jeg sonet det altsammen.

Et Øjeblik efter var han død.

Erich Erichsen i „Kbh.“.

Sølvbryllup.

Købmand C. P. Pedersen og Hustru, Allinge, fejrer deres Sølvbryllup Mandag den 30. Oktober.

Til Verrochios Rytterstatue af Tyrannen Colleoni.

(Fantasi paa Baggrund af Storkrigen)
(Ved Chr. Jørgensen.)

—0—

Dit Ansigt er stivnet og haardt som Flint, dit Øje er koldt, og det synes blindt for den Jammer, som raser om dig trindt.

Men bag ved din Kulde, der brænder en Ild, som flammer dybt i din mørke Pupil og gør dig barbarisk, grum og vild.

Der brænder en hed og fortærende Glød. — Din Tørst blev ej slukket ved Blodet, der flød, men kræver bestandig mer Blod, mer Død.

Og alle de Mænd, du har i dit Sold, de hylde dig, løfter dig højt paa Skjold. Der troner du, stolt og uendelig kold.

Langs din Vej er kun rygende Tomter at se. Du hilser af Skrig i utæmmelig Ve. Dit Sværd er en mejende Dødningsle.

Du øder hver Have, der bugner af Vin Hver blomstrende By paa din Vej blir Ruin; thi Almagt blev givet dig, Verden er din.

Og Bloddampe mørkner den skinnende Sol. Højt paa din pansrede Hævdgestol du løftes - Staalmagtens, Krigens Symbol.

Og Tusinder følger dig, tændt af din Ild. Der stiger imod dig et tordnende „Hil! — Vi gaar, hvor du gaar, og vi vil, hvad du vil!“

Din Hær er et Hav, en vidt-bølgende Sø. Vi selv er kun Bølger, og Kød er kun Hø vi hylde dig, hilser dig, — vi, der skal dø!

Du ene er evig og udslettes ej. Vort Liv er dit Liv, og vor Vej er din Vej. Vi dør — men for evigt vi lever i dig.

Vor Længsel er din, og vi kender ej Savn. Og segner vi navnløs i Glemselens Favn, vi hylde i Døden dit evige Navn!

Sladder.

—0—

Sladder er en Uvane, som kan opstaa allerede i Barndommen, og som, naar den har slaaet Rod, er ubegribelig vanskelig, ja næsten helt umulig at faa væk. Enhver kender nok til Hjem, hvor Børnene opmuntres til at rapportere alt muligt, som de ser og hører udenfor Hjemmet, til deres Forældre. De trænes paa denne Maade tidlig i Kunsten at føre Sladder omkring, og de bliver ogsaa snart Mestre i denne Sport.

En klog og prægtig Kvinde som havde en stor Familie, gjorde det til en bestemt Regel, at Personer ikke diskuteredes ved hendes Bord. Ingen Kritik af den ene eller anden var tilladt, og hvis nogen overtraadte denne Bestemmelse, blev det rolig paapeget, at hvad andre Mennesker foretog sig i deres Hjem, ikke skulde gøres til Genstand for Diskussion af Udenforstaaende. Dette Eksempel kunde med Fordel følges af adskillige!

Hvem sladrer mest, Mændene eller Kvinderne? Det er der ikke Tvivl om, mener en engelsk Avis, selvfølgelig de sidste. Deres berømte Teselskaber og Bridgeklubber er ikke af det bedste. De Nyheder, Damerne bringer, er altid hentet fra det fredelige Privatliv, og oftest ligger der intet eller kun en Bagatel til Grund for deres lange Sladderhistorier; det er Myggen, som bliver en Elefant. Skilsmisser og ulykke-

lige Ægteskaber er Damerne Specialitet, og der er ingen Grænse for alt, hvad „de har hørt“. Fru M. sagde det, og Frøken U. sagde det, og derfor saa tror vi det.

Men det er idetmindste en Pligt for enhver Kvinde med Ansvarfølelse at sørge for, at intet Menneskes Karakter angribes i hendes Hjem eller paa hendes Initiativ. Thi sikkert er det, at den vulgære Sladder gør Livet langt tungere og mere indviklet, forbitrer Menneskenes Liv og bereder uskyldige Personer ufortjent Skade. Sladder er en Forbrydelse, som ikke kan straffes for haardt.

Gudstjenester og Møder.

—0—

Søndag d. 29. Oktober.
Ols Kirke Kl. 2. Skrm. Kl. 1 1/2.
Allinge K. Kl. 6. — — 5 1/2.
Mandag Alten Kl. 8 Møde for K. F. U. K. i Præstegaarden og Tirsdag Alten Kl. 7 1/2 Møde for K. F. U. M. i Menighedshjemmet.
Onsdag den 1. Nov. Kredsmdø i Hjemmene Kl. 7 1/2.

Evan. luth. Missionsforening Allinge
Søndag Kl. 3 1/2. J. Nielsen
Rutsker Missionshus
Søndag Kl. 9 1/2. J. Kofoed.

Indsamlingen

til »Kristelig Forening for vildfarne Børns Redning« den 25. Oktober indbragte i Allinge 95 Kr. 35 Øre i Sandvig 50 Kr. 97 Øre.

Til Leje.

En større og en mindre Lejlighed i Allinge med indlagt Vand og Gas kan faas meget billigt til Leje ved Henvendelse til Sparekassen i Allinge.

Al Jagt

aflyses paa Borregaards Jorder.
Karl Krak.

Koncentreret

Kød- & Blodfoder
forebygger Stivsyge hos Svin og fremmer Æglægning hos Høns. Faas i mindre Vægte hos

J. B. Larsen.

Vi venter en Sejlerladning med

Prima Texas Bomuldsfrøkager og Langelands Foderblanding Nr. 1.

Vær saa god at gøre Bestilling. Allting tyder paa, at de højprocentlige Foderstoffer bliver dyrere.

Nordlandets Handelshus.

Prima Dampkul

anbefales til billigste Dagspris fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Køb de højprocentlige Foderstoffer!

56-58 pCt.	La plata Jordnødkager	56-58 pCt.
50-51 pCt.	Texas Bomuldsfrøkager	50-51 pCt.
49-50 pCt.	Danske Soyakager	49-50 pCt.
47-48 pCt.	Dansk Soyaskraa	47-48 pCt.

Endvidere anbefales de fortrinlige Foderblandinger:
Langelands Kontrolfoder Nr. 1 50—51 pCt.
do. Nr. 2 45—46 pCt.
fra Øernes Andelsselskab 47—48 pCt.

Kød- og Benmel a 25 Kr. Blodfoder a 23 Kr. Glutenfoder a 27 Kr.
Nye Sendinger. Alltid laveste Dagspris i

Nordlandets Handelshus.

Til Stegning og Baging

anbefales vort ekstragode Plantefedt.

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Dr. BORCH

har atter overtaget sin Praksis.

Mejeriet „Kajbjerggaard“.

Tilbud paa Mælke- og Smørkørselen for Aaret 1917 ønskes.

Ligeledes ønskes Tilbud paa Mejeriets Affaldsmælk samt paa Overtagelse af Posten som Kontrolleringsmand.

Tilbudene skal være indsendte til Mejeriet inden 3. November.

Fortegnelse over Mælkeruterne ligger til Eftersyn paa Mejeriets Kontor.

Bestyrelsen

Store spanske Fyldeløg

er hjemkommet. 35 Øre 1/2 kg.

I. B. Larsen

En flink Karl

kan faa Plads til 1. November paa Maegaard i Rø. P. A. Schou

En Pengebog med Penge er lun-den og kan imod dette Avertissements Betaling afhentes af Ejeren hos Skomg. Petersen.

Prima Sigtemel

Grahamsmel

faas hos J. B. Larsen Allinge

Prima svenske Enekurve

i store og smaa Størrelser.

Prima Røgrebe
Røeknive
Kartoffelgrebe
Spredgrebe. Læssegrebe af den lette, stærke og rigtige Slags sælges i

Nordlandets Handelshus

By- og Herredsfuldmegetig
Johannes Kofoed, Hasle.

træffes paa Raadhuset i Allinge hver Mandag efter Kl. 10 For. og i Klemensker Kro hver Fredag fra 2—5 Eftm.

Klipfisk.

Fineste afnakket Bildals Klipfisk. Fineste afnakket Klipfisk. Fineste Taffelfisk i 1/2 kg Pakker er hjemkommet.

I. B. Larsen.

Vi har rigelig Lager af

Norresundby Gødningsskalk

Naar Efteraarspløjningen er tilendebragt, saa er det rigtigst at kalke.
Vær saa god at gøre Bestilling i

Nordlandets Handelshus

Til Flyttedagen

anbefales mit store Lager af

Spadersedragter
Frakker
Kaaber
Ulstre
Nederdele
Blusliv
Skindvarer
Underskørter
Strømper
Korsetter
Damelinned
Underbeklædning
Forklæder
Paraplyer
Handsker
m. m. m.

Alt fikst og moderne til yderst billige Priser.

J. P. Sommer,

Magasin du Nords Udsalg i Allinge.

Store engelske Husholdningskul

er losset i disse Dage. De sælges renharpede fra Lager til 6 Kr. 25 Øre
pr. Hektoliter — frit tilkøbt. — Nettopris.

Berliner-Koks. Smaa Briketter

er prima Brændsel for Ovne og Komfurer.

Nordlandets Handelshus.

Roeknive, Roeoptagere, Roegrebe og Roekurve

alt i prima Kvalitet og til billigste Priser i
Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Meget fordelagtigt kan vi sælge

Roeskærere og Roeraspere

i mange forskellige Størrelser og til en særlig billig Pris pr.
kontant.

Nordlandets Handelshus.

Vi anbefaler

vort velassorterede Lager af

Isenkram, Glas, Porcellæn og Fajance

til billigste Priser.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Byg, Havre, Blandsæd

i prima tørre Kvaliteter købes og betales med højeste Dags-
pris i

Nordlandets Handelshus.

Taghalm

ønskes til Købs af Jens Kofod,
Lersbøj i Ruusker.

Allinge-Sandvig Haandværker- og Industriforening

afholder ordinær Generalforsamling
Mandag den 30te Oktober
d. A. Kl. 7½ Eftm. paa Teknisk
Skole med følgende Dagsorden:

1. Beretning om Foreningens Virksomhed.
2. Det reviderede Regnskab oplæses til Godkendelse.
3. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. De efter Tur fratrædende er: M. Ipsen, Chr. Larsen og Johannes Petersen — samt en Revisor istedet for Chr. Petersen.
4. Eventuelt.

Allinge i Oktober 1916.

Bestyrelsen

Fjerkær
Skrædder
Linned
Dame
Broderi
Negle

Sakse

Lomme- og Skedeknive.

Stort Udvalg — billige Priser.

J. B. Larsen

Ring op Telefon Allinge 103

Selvde
Heste, Kreaturer og Svin
købes til højeste Priser.
Konrad Nielsen, Olsker.

Barbermaskiner.

Ægte Gilletteblade til Barbermaskiner

Barberknive
Barberkoste
Sæbeskaale
Barberspejle
Barbersæbe
Haarklippemaskiner
Strygeremme til Barberknive og Gillette-mask.

Stort Udvalg. — Billige Priser.

I. B. Larsen.

Klaver- og Orgelundervisning

gives for Begyndere, saavel paa Landet som i Byen. Chr. Transen Holm. Samtidig anbefaler jeg mit Agentur i gode Klaverer, Orgeler og Violiner fra Mølgård-Jensen og Chr. Winther A/S.

Nye Sendinger af de allerbedste Sorter

Bageriflormel og Rugsigtemel

Vi anbefaler alle at købe Forbruget til hele Vinteren. — Laveste Notering for Mel — og vi tager gode Sædvarer som Betaling.

Nordlandets Handelshus.

Kaffe, The,

Chokolade og Cacao samt alle

Kolonialvarer

i fineste og bedste Kvaliteter og til billigste Priser
anbefales fra

Allinge Kolonial & Produktforretning.

Vi har Lager af alle Reservedele

for OLIVER- og CANADA-PLOVENE af Nr. 97, 98 og 99,
— af det gode originale Mærke, som holder at slide paa.

Nordlandets Handelshus.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente
af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Med Sejler „Kristian“, om faa Dage:

Grove danske Hvedeklid og ny Laplata Majs.

Vi modtager gerne Bestillinger og ekspederer straks efter Ankomst
til laveste Dagspris.

Nordlandets Handelshus.

Drivremme, Remsamlere & Remmefædt

samt bedste Sorter

Motor-, Maskin- og Cylinderolie

anbefales til billigste Priser fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Vinter=Saisonen 1916=17.

Der er et meget stort
Udvalg af

Damekonfektion,

forarbejdet i Hovedforretningens anerkendte 1ste Klasses
Systemer i København.

Paa Lager er sorte prima

pressede Plyskaaber

glatte Plyskaaber

glatte Silkefløjs Kaaber

Klædesfrakker

kulørte løse Paletots

sorte og kulørte Ulstre

Sorte og kulørte Spadersedragter i mange Størrelser, Kvaliteter og Facons.

Nederdele og Blusliv. — Fikse og moderne Facons i hvide og kulørte Korsetter.

Hvide og kul. Pynte- og Husholdningsforklæder, Damelinned, Strømper, Handsker

En Serie Jacet-, Bluse-, Nakke- og Børnekraver, omfattende mange Kvaliteter og Mønstre, sælges efter frit Valg til 47 Øre Stk.

De paa Lager værende Varer er indkøbt inden de sidste store Prissænkninger.

Chr. Olsen, Messen, Allinge. Tlf. 100.

HERRE LINGERI

Til Flytte- dagen

anbefales mit store Lager af

Herreklædninger
Stortrøjer
Overfrakker
Ulstre

Arbejdstøj
Skjorter
Sokker

Strømper
Seler

Underbeklædning

Kraver

Flipper, Slips

Paraplyer

Handsker m.m.

Huer, Hatte

Absolut billigste Priser

J. P. Sommer,

Magasin du Nords Udsalg, Allinge.

Allinge
Ur- og Guldsmedeforretning

Nyt stort Udvalg hjemkommen passende til

Fest- og Brudegaver

NB. Navn isættes gratis i Løbet af 1/2 Time.

Telefon 93.

A. M. Lindberg.

Til Herrerne anbefale vi:

Blaa Serges Klædninger
til 31, 35 og 40 Kr.

Kulørte Klædninger fra 19 til 40 Kr.

Stortrøjer fra 14 til 32 Kr.

Skindtrøjer, Vinterfrakker, Ulsters.

Arbejdstøj til billigste Priser.

Uldveste og Gensere i forskellig Kvalitet.

Al Slags Underbeklædning.

Hatte, Sportskuer, Nattklubskjæfter
i righoldigt Udvalg.

Manchestsjorter og Slips i elegante Nyheder.

Kravetøj, saavel i Værd som i Beplyr Royal. der kan afvaskes
af enhver.

Seler, Sportsbælter, Livremme.

Sokker, Handsker, Vanter.

Naar Gæstene tages til de kollektale Fæststigninger,
følger vi til yderst billige Priser.

Nordlandets Handelshus.

Jørgen Petersen:
Vintervers.

Møllen.

Ved Landevejen en Mølle staar,
den ser over Marken saa vide,
Den staar der i Sommer, i Høst og Vaar,
den staar der ved Vintertide,
og Sneen pudrer dens sorte Hat,
hvidter de drejende Vinger,
mens Stjerner ler koldt i frostblaa Nat
og Poplerne svajer og svinger.

Her stod den i over hundrede Aar
— ved Sommer og Vintertide —
paa samme Plet, hvor endnu den staar
solid med sin hvidtede Side.
Vinden blæste og Vingerne gik
i den klareste Dag og om Natten.
Hvis Vind fra en anden Side den fik,
saa drejede den bare Hatten.

Sindig den lytter i Nættens Fred
til Poplernes sladrende Tisken,
skönt stort den kærer sig ikke om
deres verdenserfarne Hvisken.
De mener, at Møllen, gammel og træg,
burde flyttes til andre Egne;
med Poplernes vigtige Tiskeri
kan man dog ikke regne.

Aldrig den flytter sig fra det Sted,
hvor man en Gang i Tiden har sat den,
men vender Vinden, vender den med,
sindig drejer den Hatten.
Den grutede Korn fra Gry til Kvæld,
og Aar blev de flygtende Dage.
Gaarden blev bygget om til Hotel,
men Møllen staar tavs tilbage.

Der staar den og knuser til Gryn og Mel
Markernes gyldne Grøde,
svinger Vingerne, sund og hel,
mens Aftenskyerne gløder.
Saa sagtner den rolig Vingerne Gang,
saa tier det knagende Tømmer.
Forstummet er Kværnenes tunge Gang
og Møllen staar stille og drømmer.

Savn.

In memoriam J. B.

Der er saa tavst i min Stue i Nat,
— en rødskaftet Lampe skinner,
og ind igennem min lukkede Dør
lister de halvglemte Minder.

Der ligger et Brev paa mit Skrivebord,
et Brev, der har myrdet al Hygge.
Det melder mig kort, at der er en Haand,
jeg aldrig mere skal trykke.

Jeg mindes en djærv og gemyttig Røst,
som saa ofte spøjte herinde.
Den Røst kan jeg høre hviske i Nat
igennem de kolde Vinde.

Du kom en Aften og sagde Farvel,
Du var glad, for du skulde drage.
Der ligger et Brev paa mit Skrivebord
— og du vender aldrig tilbage.

Der er saa tomt i min Stue i Nat,
Den dystre Skumring mig kryster.
Maaske alt i Nat dit kolde Lig
skyller op paa fremmede Kyster.

Der brænder en gavnlos Graad i mit Blik,
min Vilje er døvet og slatten.
Ven, jeg mærker dit trofaste Blik
stirre imod mig fra Natten.

Erindringsliste.

Toldkamret 7-12 Form., 2-7 Efterm.
Kæmnerkontoret 10-11 og 2-4.
Laane- & Diskontobanken 2-4 Eftm.
Sparekassen 10-12 og 2-4.
Stempelbureauet i Sparekassen 10-12, 2-4.
Dampskibsexpeditionen, aaben ved Ski-
benes Ankomst og Afgang Tirsdag
og Fredag Efterm., Mandag og
Torsdag Form.
Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6-7.
Distriktslægen 8-9 og 2-3.
Postkontoret: Søndage 9-12 og 2-7.
Søndag 12-2.
Telegrafstationen 8 Morgen til 9 Aften.
Søndag 12-2.
Borgmesteren træffes paa Kæmnerkont.
Branddirektøren Mandag og Fredag
Form. 8 til 10.
Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr.
Olsen, Messen. Kontortid 1-4 Em.
Folkebogsamlingen paa Raadhuset:
Tirsdag Kl. 3, Fredag 7-8.
Jernbanest. er aaben for Gods 8-12, 2-6
Primærkep. og ligeds desuden 7-8 Aften
samt til Tog, der afgaar udenfor nævnte
Tid, fra en halv Time før Togets Afg.

Et smukt, 5 Mdr. gammelt

Hingstfæl,

falden efter »Bannerhøj«, er til Salgs
hos

P. Kofoed,
Lindeskoven, Rø.

Prøv vor udmærkede

MARGARINE

og De vil blive tilfreds saavel med Kvalitet som med Pris.
Frisk Tilførsel flere Gange ugentlig.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Allinge Bogtrykkeri anbefales. Telefon 74.

Patronhylstre,

Kaliber 12 og 16 samt Jagtkruld og alle Numre Hagl og 6 mm Salon
Patroner med Kugle er paa Lager og anbefales til billigste Priser.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Brødrene Anker Jernstøberi & Maskinfabrik

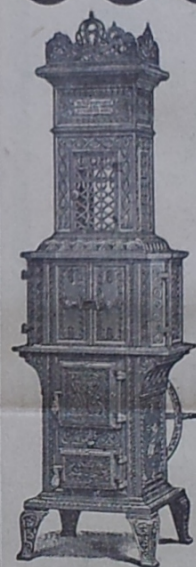
Telefon 2. Hasle Telefon 2.

Selvvandingsanlæg, Vand- & Aljepumper m. m.

Prima Koks og Smaakul

anbefales til billigste Dagspris fra

Allinge Kolonial- Produktforretning.

MORSØ Skov-Ovne

som Tegningen viser

har to Kogehuller, stor Indfyrringsdør, som
kan tage store Stykker Brændeknuder, Tørv
og lignende, — Regulerer nemt og sikkert.

Ny Sending er hjemkommen og sælges i

Nordlandets Handelshus.

Gødningsskalk

hjemkommer til Efteraaret. — Bestillinger modtages
gerne hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Til

Damerne

anbefaler vi:

Sorte, hvide og kulørte

Kjole- og Blusestoffer i rigt Udvalg.

Silketøjer

i mange elegante Nyheder.

Sorte Klædesfrakker og Ulsters.

Prima engelske Gummifrakker.

Skindkraver og Muffer i moderne Faconer.

Hvide og kulørte Køkken- og Pynteforklæder

i mange fikse Nyheder.

Strømper, Handsker, Bælter.

Blondekraver i moderne Faconer.

Corsetter, Chemiser, Benklæder, Natkjoler. Fricertrøjer, Underliv

Klædes- og Moireskørter.

Alt i gode Varer til absolut billigste Priser i

Nordlandets Handelshus